

Sl.No. :

नामांक	Roll No.

No. of Questions – 23

P-95-Sanskritam - I

No. of Printed Pages – 7

प्रवेशिका परीक्षा, 2023
PRAVESHIIKA EXAMINATION, 2023

संस्कृतम्
(प्रथम प्रश्नपत्रम्)

समय : 3:15 (सपादहोरात्रयम्)

पूर्णांक : 80

परीक्षार्थीभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- 1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्याः।
- 2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः।
- 3) प्रत्येकं प्रश्नस्योत्तरम् उत्तरपुस्तिकायामेव लेख्यम्।
- 4) प्रत्येकं प्रश्नभागस्य उत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम्।

2
खण्ड – ‘अ’

1) वस्तुनिष्ठप्रश्नाः:-

[12 × 1 = 12]

- i) सुमिङ्ग्रत्ययानां का संज्ञा भवति ? [1]
 - अ) नदीसंज्ञा
 - ब) विभक्तिसंज्ञा
 - स) गुणसंज्ञा
 - द) वृद्धिसंज्ञा
- ii) ‘रामाभ्याम्’ इत्यत्र अजन्ताङ्गस्य दीर्घः केन सूत्रेण भवति ? [1]
 - अ) सुषि च
 - ब) पदान्तस्य
 - स) अतोभिस ऐस्
 - द) डेर्यः
- iii) “रमया” इत्यत्र आकारस्य एकारः केन सूत्रेण भवति ? [1]
 - अ) औड् आपः
 - ब) आडिन्चापः
 - स) याडापः
 - द) सम्बुद्धौ च
- iv) ‘क्रोष्टी’ इत्यत्र प्रत्ययोऽस्ति – [1]
 - अ) अण्
 - ब) अञ्
 - स) डीप्
 - द) इञ्

v) ‘नपुंसकस्य झलचः’ इत्यनेन भवति –

[1]

अ) टिलोपः

ब) नुमागमः

स) अमादेशः

द) अनङ् आदेशः

vi) ‘सुद्धौः’ इत्यत्र औकारादेशो भवति –

[1]

अ) वकारस्य

ब) यकारस्य

स) दकारस्य

द) रकारस्य

vii) ‘मघवान्’ इत्यत्र नकारस्य अन्तादेशो भवति –

[1]

अ) तृ

ब) इयङ्

स) कृ

द) लृ

viii) “यः सौ” इत्यनेन भवति –

[1]

अ) दस्य यः

ब) दस्य ढः

स) मस्य यः

द) हस्य घः

ix) ‘अपोभिः’ इत्यनेन भवति –

[1]

अ) पकारस्य रकारः

ब) पकारस्य तकारः

स) पकारस्य यकारः

द) पकारस्य धकारः

x) ‘अहोभ्याम्’ इत्यत्र नकारस्य ‘रूः’ केन सूत्रेण भवति ?

[1]

अ) वा नपुंसकस्य

ब) अहन्

स) शप्यनोर्नित्यम्

द) स्वमोर्नपुंसकात्

xi) ‘उगितश्च’ इत्यनेन भवति –

[1]

अ) टाप्

ब) डीप्

स) डीन्

द) डीष्

xii) ‘अन्तर्’ इत्यव्य यस्याथो भवति –

[1]

अ) मध्ये

ब) रात्रौ

स) अन्ते

द) दिवसे

- 2) रिक्तस्थानानि पूरयत - [6 × 1 = 6]
- i) कृत्तद्वित। [1]
 - ii) 'नपुंसकाच्च' इति सूत्रेण औडः आदेशः। [1]
 - iii) शि। [1]
 - iv) मो धातोः। [1]
 - v) आच्छीनद्योः। [1]
 - vi) नहिवृतिवृषि व्यधिरूचि सहितनिषु। [1]
- 3) अतिलघूतरात्मकप्रश्नाः - [12 × 1 = 12]
- i) 'हरयः' इत्यत्र "जसिच" इति सूत्रेण किं भवति? [1]
 - ii) 'मत्याम्' इत्यत्र डेः स्थाने आमादेशः केन सूत्रेण भवति? [1]
 - iii) अदन्ताद् अङ्गात् नपुंसकात् सु स्थाने कः आदेशः भवति? [1]
 - iv) "सहेः साडः सः" इत्यनेन साङ्गेन सहेः सस्य कः आदेशः? [1]
 - v) नहो हस्य धः कदा भवति? [1]
 - vi) 'ददन्ति' इत्यत्र नुमागमः केन भवति? [1]
 - vii) 'नर्तकी' इत्यत्र कः प्रत्ययः? [1]
 - viii) गोपी इत्यत्र कः प्रत्ययः? [1]
 - ix) 'वृथा' इति अव्ययस्य अर्थं विलिख्य वाक्यप्रयोगं कुरुत - [1]
 - x) 'सायम्' इति अव्ययस्य अर्थं विलिख्य वाक्यप्रयोगं कुरुत - [1]
 - xi) 'भू'-धातोः विधिलिङ्गलकारे प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम्? [1]
 - xii) 'अवदम्' इति धातुरूपस्य लकार-पुरुष-वचनानि लिखत। [1]

6
खण्ड – ‘ब’

- 4) ‘रामम्’ इत्यत्र पूर्वरूपमेकादेशः केन सूत्रेण भवति? [2]
- 5) ‘रायो हलि’ इति सूत्रस्य सोदाहरणमर्थो लेख्यः। [2]
- 6) ‘वाम्शासोः’ इति सूत्रस्य सोदाहरणमर्थो लेख्यः। [2]
- 7) ‘तिसृभिः’ इत्यस्य ससूत्रं सिद्धिः कार्या। [2]
- 8) ‘ज्ञानानि’ इति रूपं साधयत। [2]
- 9) ‘वारिणः’ इति रूपं साधयत। [2]
- 10) ‘इमौ’ इति रूपं साधयत। [2]
- 11) “वसोः सम्प्रसारणम्” इति सूत्रस्य सोदाहरणमर्थो लेखनीयः। [2]
- 12) ‘आपः’ इति रूपं साधयत। [2]
- 13) ‘उपानत्’ इति रूपं साधयत। [2]
- 14) ‘गवाक्’ इति रूपं साधयत। [2]
- 15) ‘ददन्ति’ इति रूपं साधयत। [2]
- 16) ‘सहसा’ इति अव्ययस्य कोऽर्थः? [2]

7
खण्ड – ‘स’

- 17) अधोलिखितेषु कौचिद् द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ । [1½ + 1½ = 3]
रामेभ्यः, सखा, नृणाम्
- 18) निम्नलिखितेषु कौचित् द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ। [1½ + 1½ = 3]
चत्वारः, प्रशान्, अनेन
- 19) अधोलिखितेषु सूत्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः सोदाहरणमर्थो लेख्यः। [1½ + 1½ = 3]
वयसि प्रथमे, वोतो गुणवचनात्, इतो मनुष्यजाते:
- 20) गम्-धातोः लृट्-लकारस्य रूपाणि लिखत। [3]
अथवा
सेव्-धातोः लोट् – लकारस्य रूपाणि लिखत।

खण्ड – ‘द’

- 21) निम्नलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सिद्धिर्विधेया। [2 + 2 = 4]
रामैः, बहुश्रेयस्यै, गौः, नरौ
- 22) निम्नलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सिद्धिर्विधेया। [2 + 2 = 4]
लिट्, अनड्वान्, पन्थाः, धीमान्
- 23) अधोलिखितेषु कौचिद् द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ। [2 + 2 = 4]
त्रिलोकी, भवानी, दाक्षी, युवतिः

▽ ▽ ▽ ▽

DO NOT WRITE ANYTHING HERE